01/02/2023

Αγάπη κόντρα στην απαξίωση – Του π. Δημητρίου Μπόκου

/ Γνώμες

Αγάπη κόντρα στην απαξίωση

Του π. Δημητρίου Μπόκου

Ανοίγει **το Τριώδιο.** Με την Κυριακή **του Τελώνου και Φαρισαίου** ξεκινάει ο μεγαλύτερος εορτολογικός κύκλος του χρόνου. Ο κύκλος των κινητών εορτών πριν και μετά το Πάσχα. Ένα ευλογημένο πανέμορφο ταξίδι στους πνευματικούς αγίους τόπους της Εκκλησίας μας. Μια οδοιπορία από την Ιεριχώ στα Ιεροσόλυμα. Από τον τόπο των παθών και της αμαρτίας στη χώρα των ζώντων. Από τον Σταυρό στην Ανάσταση. Από τη γη στον ουρανό.

Ακούοντας στην πασίγνωστη παραβολή την απόρριψη του φαρισαίου, αναρωτιέται κανείς: Τί ήταν το τόσο κακό επάνω του, ώστε ο Θεός να αποστρέψει το βλέμμα του από αυτόν; Ήταν γεμάτος αρετές. Και θα ’ταν αδύνατο να μην καυχιέται καθόλου γι’ αυτές. Να μην είναι και λίγο ναρκισσιστής. Αλήθεια, ποιος θα μπορούσε, κρίνοντας ειλικρινά τον εαυτό του, να ισχυρισθεί ότι δεν έχει κάποια δόση απ’ το «καλό» αυτό; Ακόμα κι αν δεν έχει τα χαρίσματα του φαρισαίου;

Μεγάλο κακό η καύχηση, αλλά η συντριπτική πτώση του φαρισαίου άρχισε, όταν στράφηκε προς τον τελώνη. Και είπε τα ανεπίτρεπτα εκείνα λόγια:

Δεν είμαι σαν αυτόν εδώ! Από τη στιγμή που όχι απλώς κατέκρινε, αλλά εξουδένωσε, διαπόμπευσε και εξευτέλισε τον αδελφό του. Σε όλα τα πράγματα υπάρχουν διαβαθμίσεις. Και λένε οι άγιοι ότι άλλο πράγμα είναι η καταλαλιά, άλλο η κατάκριση και άλλο η εξουδένωση. Τί σημαίνουν αυτά;

Καταλαλιά είναι να πεις: «Τα μάθατε; Ο τάδε είπε ψέματα, οργίστηκε, πόρνευσε» κ. λ. π., έκανε τέλος πάντων οποιαδήποτε αμαρτία. Μιλώντας με εμπάθεια εναντίον κάποιου, λέγοντας με ευχαρίστηση τα αμαρτήματά του, καταλαλείς.

Κατάκριση είναι να προχωρήσεις ένα βήμα παραπέρα. Να πεις: «Ο τάδε είναι ψεύτης, οργίλος, πόρνος» κ. λ. π. Είναι εντελώς διαφορετικό να λες, ότι κάποιος είπε ψέματα ή οργίστηκε, και άλλο να λες ότι είναι ψεύτης ή οργίλος. Και από μία του πράξη να βγάζεις συμπέρασμα για όλη του τη ζωή, για όλη του την εσωτερική διάθεση.

Εξουδένωση τώρα είναι ένα ακόμα βήμα παραπέρα. Να εκμηδενίσεις, να εξευτελίσεις, να αποστραφείς, να σιχαθείς τον άλλον σαν κάτι αηδιαστικό. Η εξουδένωση είναι πολύ χειρότερη και πολύ καταστρεπτικότερη από την κατάκριση. Αυτό σημαίνει έλλειψη αγάπης. Η αγάπη καλύπτει πλήθος αμαρτιών. Δεν σκέφτεται το κακό, όλα τα σκεπάζει (Α’ Πετρ. **4,** 8. Α΄ Κορ. **13,** 5-7).

Δεν βλέπουν οι άγιοι τα αμαρτήματα; Και όμως τα σκεπάζουν. Μισεί την αμαρτία κανείς περισσότερο απ’ τους αγίους; Και όμως οι άγιοι *«ου μισούσι τον αμαρτάνοντα».* Δεν τον κατακρίνουν, δεν τον αποστρέφονται, αλλά συμπάσχουν, νουθετούν, παρηγορούν, τον θεραπεύουν σαν μέλος που ασθενεί, κάνουν τα πάντα για να τον σώσουν. **Ποτέ δεν τον απαξιώνουν.**

Όταν κάποτε πήγαν ταραγμένοι οι μοναχοί και είπαν στον αββά Αμμωνά: «Έλα, αββά, να δεις, ο τάδε αδελφός έχει γυναίκα στο κελί του», πόση ευσπλαχνία, πόση αγάπη έδειξε η αγία εκείνη ψυχή! Επειδή κατάλαβε ότι ο αδελφός είχε κρύψει τη γυναίκα κάτω από ένα μεγάλο πιθάρι, πήγε και κάθισε από πάνω του και τους είπε να ψάξουν όλο το κελί. Και αφού δεν βρήκαν τίποτε, τους λέγει: «Σε καλό σας! Αναστατώσατε τον κόσμο! Ο Θεός να σας συγχωρήσει»! Τους έδειξε έτσι να μη δέχονται εύκολα κατηγορίες εναντίον του άλλου. Αλλά σωφρόνισε και τον αδελφό. Αφού σκέπασε την αμαρτία του, τον διόρθωσε μόλις έφυγαν οι άλλοι, χωρίς να τον προσβάλει καθόλου. Του κράτησε το χέρι και του είπε μόνο: «Πρόσεχε τον εαυτό σου, αδελφέ».

Η αγάπη του γέροντα έφερε αμέσως σε συναίσθηση και κατάνυξη τον αδελφό.